

Gibraltar, com sempre

«Tant se val el que diguin, pensin i votin els gibraltarencs, Espanya continua la seva marxa triomfal cap a la meta definitiva del més gran dels ridículs»

Per a tots els gibraltarencs, la data del 10 de setembre de 1967 és difícil d'oblidar. Aquell diumenge va tenir lloc un referèndum per decidir el futur del Penyal, democràticament. Els 12.672 ciutadans censats van ser cridats a les urnes i van acudir-n'hi 12.233. Un èxit absolut de participació que va donar aquest resultat incontestable: 12.138 gibraltarencs (99,64%) van votar en contra de passar a sobirania espanyola, possibilitat que només va recollir 44 vots favorables (0,36%) i 51 vots nuls.

La campanya pel referèndum, duta a terme en plena dictadura franquista, va anar acompanyada de nombroses consignes amb pancartes i cartells on la població del Penyal es mostrava satisfeta de viure en democràcia, per la seva vinculació amb el Regne Unit de la Gran Bretanya, i rebutjaven de passar a ser súbdits d'un dictador feixista.

Poc després, el règim de Franco tancava la frontera de Gibraltar i deixava aquell territori minúscul aïllat de la resta de la península, tota ella sota dictadures -l'espanyola i la portuguesa-, i com a únic referent democràtic.

A partir de 1992, la data del 10 de setembre va convertir-se en la festa nacional de Gibraltar, en el seu National Day. L'acte més emblemàtic d'aquella celebració va ser un míting a Casemates, encapçalat pel primer ministre Joe Bossano, laborista, en el qual vaig tenir l'honor de participar i dirigir-me als assistents com a independentista català. El recinte de Casemates era ple com un ou i, el que més cridava l'atenció, era l'espectacle cromàtic de la gernació que omplia, amb to festiu, cadascun dels racons del Penyal.

Tothom anava abillat amb els colors de la seva bandera, el blanc i el vermell, de manera que podien veure-s'hi totes les combinacions imaginables i més: camisa blanca, pantalons vermells, faldilla blanca, brusa vermella, mocador fent joc amb la gorra o les sabates, alternant-ne lliurement els colors. Recordo que vaig acabar el meu parlament amb un "Visca Catalunya lliure! Long life to Gibraltar!".

Vaig arribar-hi, des del Prat, via Màlaga. Allà vaig agafar un taxi fins a la frontera, on vaig haver de baixar-ne, passar-la a peu i canviar de vehicle fins a l'hotel. El taxista gibraltarenc es deia Alsina de cognom, tal com constava a la foto amb la seva fitxa d'identificació exhibida al costat del taxímetre i, com el delatava un escut metàl·lic del Barça en un lloc destacat, era culer.

La conversa en espanyol va ser immediata i fluïda, i el conductor em parlà, per primer cop, de la platja o badia dels catalans, la caleta... Era ja mitja tarda i no havia menjat res, de manera que Joe Bossano, de mida més aviat modesta, però de gran vitalitat i superior conversa, m'oferí de menjar quelcom per sortir del pas.

Mai no oblidaré aquell entrepà de tonyina, amb la cervesa corresponent, endrapat amb fruïció i una mica intimidat per la mirada persistent de sa graciosa majestat, la reina d'Anglaterra, un retrat de la qual, en aquella sala de taula allargada on es reunia el govern, no va deixar de sotjar-me en tot moment.

Aquell vespre vaig tenir la curiositat de llegir-me sencera la guia telefònica de Gibraltar, en la placidesa agraïda de la cambra de l'hotel, mirant de tant en tant l'espectacle de barques i vaixells que posaven llums fugisseres en la fosca de la nit. Hi cercava cognoms de matriu catalana i, òbviament, vaig trobar-n'hi, majoritàriament de nissaga menorquina: Orfila, Triay,

Gomila, Tudurí, Giró, Alsina...

Vaig deixar volar la imaginació, pensant en quines històries apassionants no devien amagar aquells llinatges que compartien espai amb cognoms espanyols, anglesos, italians, portuguesos, jueus o maltesos.

Vaig tornar-hi encara un parell d'anys més i la meva curiositat per Gibraltar no va fer més que créixer-se, potser perquè més enllà dels lligams històrics amb els Països Catalans i les conseqüències polítiques per a nosaltres i per a ells del Tractat d'Utrecht (1713), sempre m'han atret les illes i el microcosmos identitari que s'hi aixopluga i, al cap i a la fi, ahir i avui, Gibraltar no és més que una illa, amb una població d'orígens tan diversos com les confessions religioses que s'hi practiquen: catòlics, protestants, jueus i musulmans.

Una dècada després, el 7 de novembre de 2002, el govern de Gibraltar va convocar un nou referèndum, com a conseqüència de l'acord assolit entre el govern espanyol i el britànic per a la sobirania compartida de tots dos regnes, en cas que així ho acceptés la població del Penyal.

Novament, la resposta popular, expressada democràticament a les urnes, va tornar a ser claríssima: d'un cens de 20.678 electors, va acudir a votar el 87,9% d'aquests (18.176), dels quals el 98,48% (17.900) va optar per un NO rotund a qualsevol mena de sobirania espanyola sobre el Penyal, mentre que l'1,03% (187 vots) s'hi mostrava favorable i els 89 vots nuls o en blanc representaven el 0,49% de l'opinió política emesa.

Aquests dies, amb motiu de la negociació sobre el Brexit, Espanya, mitjançant la veu del seu ínclit ministre d'Afers Exteriors, ha tornat a parlar de Gibraltar. I ho ha fet amb la mateixa arrogància, la mateixa fatxenderia, el mateix nacionalisme espanyol de sempre. Els nacionalistes espanyols, sobretot pel que fa a Gibraltar i també a nosaltres, són tots iguals i es comporten de la mateixa manera, al marge de les sigles, ja que la diferència entre un nacionalista espanyol de dretes i un d'esquerres no admet cap matís distintiu.

L'altivesa d'aital ministre ja ha estat convenientment rebaixada per la nova dama de ferro, la senyora May, en assegurar que Espanya no havia aconseguit res del que pretenia: ni cinc de calaix. Però pel que sembla, perquè es repeteix un cop i un altre, l'Espanya nacionalista, l'única que coneixem, continua amb la cantarella rànica i patriòtera, amb pudor de naftalina caducada, del "*Gibraltar español!*".

Tant se val el que diguin, pensin i votin els gibraltarencs, Espanya continua la seva marxa triomfal cap a la meta definitiva del més gran dels ridículs. Gibraltar serà el que vulguin ser els seus habitants i, cada cop que han estat preguntats, ho han deixat ben clar. Si una cosa no volen ser és espanyols. Em sona, això...